

صایی ۲

خریزان ۱۹۲۷

ییل ۱

فلسفه و اجتماعیات

مجموعه‌سی

مدیری

آلهه سی

مؤسسه

آیده بر نشر اولونور

قباطاش ایسه‌سی فلسفه و اجتماعیات
و تجارت مکتبی اقتصاد معلمی

استقلال ایسه‌سی مدیری
و ادبیات معلمی

بو صاییده

نظری قسم : هیجان حقنده همی ضبا

نمایی قسم : اجتماعیات نهدر ؟ (« وردنه زومبارت » دن) نزهت روت

لسان تدقیقانی ناصل پاییلیر ؟ (« آ. مهیه » دن) رافب ضاروی

شكل نظریه‌سی اور خاره مهد الدین

افلاطونی اجتماعی فکرلری همایی منجع

دیوان ادبیاتی : کله‌لر درمل آلهه سی

هنده سه نهدر ؟ (« نه دینقتون » دن) مم. الهاشی

اتخار همی ضبا

تطبیقی قسم : مفرادات پروغرامنی : برآنکت مجموعه

لیسلرده فلسفه ، اجتماعیات و روحیات محمد روت

خلیل و تفییر قسمی : تورک مدنیتی تاریخی : ضبا کوک آلب محبی الدین

بر تنقیده جواب علی طاسی

علی کامی بک افندی به مم. ش.

آنستیان نظریه‌لرینک علی قیمقی : حسنی حامد مم. ا.

مجموعه‌لرده منتشر مهم یازیلر

اداره‌ههه : استانبول - پیغمبری طاسه - استقول بسی دامنده دامه خصوصه
استانبول - مطبعة ابوالاضيا

«افرا طوره» ل اجتماعی فکر لری

— پن نسخه دن مابعد وختام —

«... اوحالده دولت داخلنده کی بتون وظائی، قادینله هیچ برافقسزین هب ارکلره می ویره جکز؟ دوقتور لغه و یا موزیکه استعدادی بولونان قادینلر اولدیغی کی بواسطداده مالک اولمايان قادینلرده موجوددر. نته کیم ژیناستیک ئەکزه رسیسلرینه وعسکر لکه مستعد وغیر مستعد قادینلر، نهایت جسارته مالک قادینلر، فیلسوف قادینلر اولدیغی کی بوصفلردن محروم قادینلرده یوقى در؟ بناءً عليه دولت محافظه سنه خاص وغیر خاص قادینلرده موجود اولاپیلر. دولت محافظه سی حقنده لازم كلن قابلیتک ماھیتى او الجه تعین ایشىدك. ایدى، ارك، وقادین، دولت محافظه سی خصوصىنده، آز چوق فرقى، عىنى طبیعته وقابلیتە مالکدرلر. ایشته، قادینلر عىنى قابلیتى و عىنى طبیعتى حائز اولدقلرنىن دولابى، بزم محافظلر من، اونلرى، دولت محافظه سی خصوصىنده، کندىلرینه آرقداش اولهرق انتخاب مجبور يتنده درلر.»

[Platon, République [1] page 186-187]

افلاطون، بوندن صوکرا، قادینلر عائىد اولمۇ اوزره ويرىلىسى لزومىنە قانع اولدیغى تربىيەتك خطوطىن بحث ايتىكە دوايمىد. بوندن صوکرا افلاطونك سیاسى ايدە آلى نقطە نظرىن اهمىتلى بىر بىخىڭ باشلىجە اقسامى كلىور:

«بومصاحبه [2] انسانىدە، مكمل بىر دولتك، سوزحالىنده بىر پلاتى چىزمه دكىه باشقە نە يابدق، بومودەلە موافق اولهرق بىر دولتك نە صورتە تشكىل ايدىلە بىلە جىكنى كوسىرمە مقتدر اولماز سەق بىر سوبىلە دكار مزدىن قايدا حاصل اولمايە جق. حقىقت بومىز كىزىدە ایشته.» [۲۱۲ صحىفە : عىنى أثر]

«موجود بىكۈنىكى دولتك حسن صورتە سوق و ادارە ايدىلە بىلمىرىنە مانع اولان ھانى داخلى فنالقلر اولدېغى و بىدولتك حکومتلرىنى، بزم تصوير ايدىكىمىز

[A. Bastien paris, Garnier Frères] [1]

[۲] افلاطونك [دولت وبا جمهورىت] ئى معاصر اولدېغىز زماندىن اىكى بىك اىكىيۈز كسور سنه اول، «عدالت» حقنده وباشلىجە قىمىلى (سقراط) لە (غلوقون) آراسىدە جريان ايدىن طرزىدە يازلىش بىردىيالوغدر. اونك اچىن بوكا «مصاحبه» دىكىدە در.

موده‌لده کنه مشابه بر حاله کتیرمک ایچین ، یا پیلماسی ممکن ده کیشکلکی کشف و تحری به چالیشم . بوبابده نتیجه‌لری اعتباریله اوقدر اهمیتی بولونمایان ده کیشکلکلری ده حسابه قاهه‌جغز . منحصرآ بر تحول ایله ، بوکونکی دولتلرک بوتون شکلرینک ده کیشه‌بیله جکنی اثباته مقتصدرا ولدیغمزی ظن ایدیسورز . بو تحولک نه اوقدر قولای » نهده اهمیتسز اولمادیغی محققدر . فقط بو تحول بوقدار قولای واهمیتسز اولماسه‌ده « نهایت ممکن در . ایشته شیمدی اک دهشتلى بر دالغه‌یه بکزه‌ر یره کلدک . فقط بو بويوك لاقيردی بني او تانديروب کولونچ برو وضعیته‌ده صوقة ينه سویله‌نه جکدر . دیكله سکا نه سویله‌یه جکم : دولت داخلنده فیلسوفلر قرال اولمادقجه واخود « بوکون حکمدار و قرال تسمیه ایدیلن کیمسه‌لر ، حقیقی وجدی صورتده فیلسوفلر اولمادقجه ، فلسفه ایله سیاسی قدرت بر تک کیمسه‌ده برهه‌شمه‌دکجه ، یوکسک بر برقانون ، خلقی ، منحصرآ شوویا بو طرفه تایلدن آیرمادقجه ، عنیزم (غلوقون) » نه دولتلر ایچین ، اویله دوشونویورم که ، نهده انسانیت ایچین قورتولوش يوقدر . پلانی چیزدیکمنز مکمل دولت ده ، بونلرا اولمادقجه ، نه دوغابیلیر ، نهده کوندوزک ضیاسنی کوره‌بیلیر . نه زماند نبری سویله‌مکده متعدد اولدیغم شی بوایدی . بوسوزلرک افکار عمومیه‌یی نه قدر تهوره کتیره جکنی اولدن بیلیوردم . زیرا ، کرک فرد ، کرک جمعیت سعادت‌نک بو شرطه باغی اولدیغی هر کسک تصور ایده‌بیلمسی کوچدر . »

Réupliqque , p. 214-213

« نهایت افلاطون ، کتابنده هر زمان اوغر اشدیغی بر مسئله‌یه ، اولان کیمسه‌نک مسعود اولوب اولمادیغی مسئله‌سنن کلیر .

افلاطون بومسئله‌یی فرده ، جمعیته نظرآ و فردک عائله و دولت داخلنده کی وضعیته کوره تدقیق ایتمک ایست . بوصورتله ، اخلاقلک سیاستده اک یوکسک معنی و حکومت اشکالنک مختلف تابلولرینی ترسیم ایدر . افلاطون بومهم ایشی تامالا . بیلمک ایچین ، بش نوع حکومت و هر برینه متعلق بش نوع سجیه کوسترسیور . بوصورتله آریستوقراسی حکومت‌شکلی متفسخ بر شکلده استحاله‌ایده‌رک Timarchie شکلنی آلیور . بوجنگ حکومت شکلنی حریص اولانلرک وجوده کتیردکلری بر حکومت‌دن عبارت اوله‌رق کورویورز . عینی حکومت زنکینلره قدرت ویرمک صورتیله « اولیغارشی » بی تحول ایدر . نهایت فقیرلر سلطنتی بوجنگ ده موقراسی « شکلی اولارق تعریف اولونویور . نهایت ، ده موقراسی شکلی ده ، ر maitre

دوغورهرق Tyrannie شکننه استحاله ایدیور . او زمان اولاد بابانی پارچالایوب یونیور . یعنی اولان شخص people خلقی یور .

ایشته افلاطونک بو بحثه تخصیص ایتدیکی قسم ده ، حکومتلرک بو شکله کی استحاله طرزلری تصویر و تعریف اینکله نهایت یولور .

افلاطونک غایه سی ، صارصلماز بر طاقم اساسلره مستند یو گسک اخلاقی بر حقیقت تأسیس اینکدر ، که بوده ، سیاسی بربره نسیپ اولان «عدالت» دن عبارتدر .

[République, p. 314-354]

«افلاطون حکومت شکلری بوصورله صیره لادقدن صوکرا کندی نظرنده اولان کیمسه نک پورتره سنی ترسیم ایدر . و اونک احتراصلری آ کلاتیر ، بدخت و یا مسعود اولدیغی طانیق ایست . بومقصدله اونک فاراقه ریستیک اولان مختلف خطرنی طوپلار . افلاطون نظرنده «تیران» اولان کیمسه ، بونون احتراصلری تطمین و بونون ذوقلری دویور مق آرزو سنده در . بر «تیران» طرفندن اداره ایدیان دولت ، دولتلرک اک بدختی ، احتراصلری طرفندن اسیر ایدلش بر انسان ده انسانلرک اک بدختی در . افلاطون عدالت سرلکی و فنا احتراصلری ، متعدد باشلي بر جانواره بکزه تیر . بوجانوار » انسانلرک ایچنده صاقلیدر . عدالت سرلک انسانه فایدالی اولدیغی سویله مکه ، حیاتک بونون جوهر لریاه بو جانوارلرک غضبی بسیله مکه راضی اولق دیکدر . » [Repnblique, p. 356-391]

افلاطونک شو دستوری قبول اینکه دیکی معلوم دره : « دوستلرینه ایلک و دشمنانلرینه فنالق اینک دوغریدر . » افلاطون « عدالت ، اک قوتلی یه استفاده ای اولان شی » اولدیغی ده قبول ایتم . حقیق حکمت sagesse و فضیلت ، ای ادره اینک bien gouverner دن عبارت اولدیغی کی ، فنا اداره دنی عدالت سرلکه وجهاته خاص بر کیفیت در . باشهه بر تعییره عادل اولان کیمسه عادل اولدیغندن مسعود ، ظام اولان کیمسه ده ظلمندن دولایی بدخت در . افلاطونک سیاسی ایده آلنی کور دیکمز « جمهوریت » نده اک متعال پره نسیپ بودر .

افلاطون ، عدالت حقنده افکار عمومیه نک قناعتیلری تدقیق ایدر و بو قناعتیلرک دوغریدن دوغری یه « ریا » یه مستند اولدیغی و بونون فضایلک فضیلت نقابی آلتنده پایپلایغی کوستیر . و کنجلکه ویریلن تربیه ده « فضیلتک آنجاق زحمت و کدر حاصل ایندیکی » قناعتی تولید اولوندیغندن شکایت ایدر ؟ اک مسعود طالعک ، عدالت سرلکه ناموسکار لغک تأییف ایدیله بیلمسی شکلنده تلقی اولوندیغی کوستیر . بونوچ تلقی لر ، افلاطون نظرنده ، جمهوریتک نولومی در . و افلاطونه کوره موضوع بحث اولان ، عدالت سرلک حرکتلرک دائمًا مظفر اووب اولدیغی مسئله سی دکل ، بلکه ، عدالت سرلکی شعار ایدینه کیمسه لرک حقیقة مسعود اولوب اولمادقلری مسئله سیدر .

ایشته بو اندیشه ایله «خیر» و «شر» ک اساسلى فرقىلری ، «عدالت» ک «عدالتىزىك» ک اوصادنى آزار .

«افلاطون» ک طاسلا غنى چىزدىكىمىز سىاسى واجتماعى فکرلری ایله ، «روح» ک عاقبت و ماهىتى حقندە سرد ايتىدىكى مابعدالطبىعى قناعتلىر آراسىنده صيقى بر رابطه اولدىغى بورادە كورىلەجكىدر . في الحقيقه افلاطون ، «دولت» حقندە اورتايىھ آندىغى اساسلىرى تەحکىم ايمك اىستەمش و بونلىرى عادتا متعال بر مۇيىدە يە استناد ايتىدىرمك آرزو سىنە بولۇشىدەر . او درجه دەكە ، بو متفكرك سىاست حقندەكى دوشۇنجەلرى معلوم اولىقىزىن ، مابعدالطبىعى قناعتلىرىنىڭ حكىمتە نفوذ ايمك كوج ، بلکدە امکانلىزىدەر . بوندىقىدە ، اونىڭ اىچوندر ، كە افلاطونك سىاسى نظرىلەرنى كوز اوكتىنە بولۇنديردق . مثلا اونىڭ «روحك ابديتى» حقندەكى نظرىياتى ، بو فىكىرلر بىلەنمه دكە ، بر طاقى تەخىيل لر مجموعە سىنەن عبارت قالىر . حالبو كە روحك ابديلىكى ، افلاطونك سىاسى ايدە آللە كورە ، عادتا ، بو عالىك ماوراسىنە ، سىاستە بىراستناد نقطەسى آرامق اندىشە سىنەن حاصل اولىشىدەر . شوپىلە كە :

افلاطون «فضىلت» ک مکافاتى نەدن عبارت اولدىغى آزار ؟ و بونك يالكىز ارض ساحە سىنەمى انھصار ايتىدىكىنى ، يوقسە بو عالىك خارجىن دە بىشى اولوب او لما يەجىنى دوشۇنور . روحك ابديلىكى مسئلە سىنە واصل اولۇشى اىشته بولىلەدر . افلاطونك معاصر اولدىغى دوردە روحك ابديلىكى «Polyth isme» ک قاراكلق بى نىنەن باشقە بىشى دەلدى . افلاطون ، روحى ، فلسەنەنک پارلاق بى حقيقى شىكلەنە صوققى اىستە يەرك او كا بى «أبديلىك» اضافە ايتىدى . بو خصوصىدە تائىسىن ايتىدىكى محاكمە شوپىلەدر :

روحك فالىنى عدالتىزىكىدر . جسمك فنالىخ خستە لقدر . برجوھر ، باشقە بى جوھر ك فنالىغىلە محو او ماز . جىھى محو ايدە بىلەن خستە لق ، روحى دە امھا يە كافى كەھىز . بناءً عليه روح أبديدر .

قوردىغى بى محاكمە يى روحك غير مادى اولۇشىنە استناد ايتىدىردىكى دليللەر لە توسيع ايدر وأثناءه چالىشىر .

بويىلەجە ، بىملەت تېرىيە سىنەكى خطرلى ، عادل اولان كىمسەنک سعادتى وغىر مادلىك بىدەختانلىنى اىستە يەرك اخلاقىقى حقيقى پەنسىپىنى اورتايىھ قويدىقىن صوکرا ، افلاطون ، دورقىدىك اڭ كۆزلى صايىلان [دولت ويا جمهورىت] آئىنجى ، روحك ابديلىكىنە حصر ایله بىتىر مىكەدەدر .

استانبول قىزى ليسلىقى فلسەنە واجتماعىيات مەلumatى